

Αλληλεγγύη στη μακεδονική εργατική τάξη – πόλεμος στους Έλληνες, Μακεδόνες και Ευρωπαίους καπιταλιστές

Η επιστολή ενός Μακεδόνα εργάτη προς το συνδικαλιστικό τομέα της οργάνωσης Levica, η διείσδυση του ελληνικού κεφαλαίου στη Δημοκρατία της Μακεδονίας, τα κοινά βάσανα και η αλληλεγγύη μεταξύ των εργαζόμενων στην Ελλάδα και τη γειτονική χώρα

Του **Αλέξη Λιοσάτου**

Κι όμως υπάρχει... εργατική τάξη στη γειτονική μας χώρα, τη Δημοκρατία της Μακεδονίας. Που όχι μόνο έχει κοινά βάσανα και κοινά συμφέροντα με την εργατική τάξη στην Ελλάδα, αλλά σε σημαντικό βαθμό και... κοινά αφεντικά, Έλληνες καπιταλιστές. Αναδημοσιεύουμε την επιστολή που έστειλε εργαζόμενος από εργοστάσιο στη Δημοκρατία της Μακεδονίας προς το συνδικαλιστικό τομέα της οργάνωσης Levica. Την επιστολή αλιεύσαμε από το pandiera.gr. Όπως εξηγούν οι σύντροφοι του [pandiera](http://pandiera.gr), «η εταιρία *Mak Progres-Vinchini-Svit Donia* έχει περισσότερους από 400 εργαζόμενους σε 5 εργοστάσια που παράγουν φαγητό και έχουν διάφορες μάρκες/φίρμες (*Vincini, Soncheva dolina, Amonia*). Αρχικά ήταν μέρος μιας κρατικής εταιρίας της γιουγκοσλαβικής περιόδου που ονομαζόταν «*Progress*» (Πρόοδος), η οποία κατά τη διάρκεια της μετάβασης διασπάστηκε και εξαγοράστηκε από κερδοσκόπους.»

Πολιτική κερδοσκοπία και καπιταλιστική εκμετάλλευση

Οι άρχουσες τάξεις, οι κυβερνήσεις, οι κρατικοί μηχανισμοί και η ακροδεξιά που αβγατίζουν τα κέρδη τους πάνω στις πλάτες μας, έχουν συμφέρον να καλλιεργήσουν την έχθρα και την απομόνωση των φτωχών στις διάφορες χώρες, να τους πουλήσουν πατριωτικά φούμαρα για να τους χειραγωγήσουν για τα δικά τους συμφέροντα, να νομιμοποιήσουν την ιμπεριαλιστική επιβολή και την ιεραρχία μεταξύ των κρατών και την αστική διπλωματία, να τους βάλουν με την πρώτη ευκαιρία να πολεμήσουν για να κατακτήσουν νέες αγορές ή νέα δικαιώματα για τους πετρελαιάδες τους.

Μέσα στο γενικευμένο αντιμακεδονικό «μακεδονομάχο» παροξυσμό, ακόμα και η Αριστερά σε μεγάλο βαθμό ξεχνά ποιο είναι το βασικό καθήκον στα «εθνικά θέματα»: να χτυπήσουμε το δικό μας εθνικισμό, να σηκώσουμε ψηλά την αντιπολεμική σημαία και να χτίσουμε τη διεθνιστική αλληλεγγύη ανάμεσα στους εργάτες, τις εργάτριες και τον φτωχό λαό των άλλων χωρών, ιδιαίτερα στην περιοχή των Βαλκανίων και της Μικρασιατικής χερσονήσου.

Για να γκρεμίσουμε τα ψεύτικα τείχη και να αναδείξουμε τα κοινά συμφέροντα των εργατών πέρα από τα σύνορα, πρέπει να εστιάσουμε στους αγώνες, τα βάσανα και τα προβλήματα των γειτονικών χωρών, να θυμίσουμε ότι και σε αυτές τις χώρες έχει αφεντικά και εργάτες, που μάλιστα υποφέρουν περισσότερο από εμάς, ακόμα και στην εποχή των μνημονίων.

Με τους εργάτες της Δημοκρατίας της Μακεδονίας τα αφεντικά μας είναι σε μεγάλο βαθμό κοινά. Είναι Έλληνες καπιταλιστές, από τα ΕΛΠΕ, τη ΣΙΔΕΝΟΡ, την ΤΙΤΑΝ, την ΑΚΤΩΡ, τον Βερόπουλο και τους τραπεζίτες μέχρι βιοτεχνίες ενδυμάτων και υποδημάτων, που επενδύουν στη γειτονική χώρα και ξεζουμίζουν τους

Μακεδόνες εργαζόμενους με μισθούς 160-200 ευρώ.

Όχι μόνο κοινά συμφέροντα, αλλά και κοινά αφεντικά!

Το 2017 η Ελλάδα αποτέλεσε τον τρίτο σημαντικότερο εμπορικό εταίρο της ΠΓΔΜ μετά τη Γερμανία και το Ηνωμένο Βασίλειο. Στο σύνολό τους, 335 εταιρείες ελληνικών συμφερόντων δραστηριοποιούνται στη γειτονική χώρα, με εκτεταμένο κύκλο εργασιών στον κατασκευαστικό και το μεταλλευτικό κλάδο, τα πετρελαιοειδή, τα καλλυντικά και τα τρόφιμα.

Στη λίστα με τις 200 μεγαλύτερες επιχειρήσεις στην ΠΓΔΜ για το 2016, περιλαμβάνονταν πολλές εταιρείες ελληνικών ή μικτών συμφερόντων. Στην τρίτη θέση των πιο δυναμικών εταιρειών κατατάχθηκε η Okta Refinery, θυγατρική του Ομίλου Ελληνικά Πετρέλαια, καταλαμβάνοντας το 75% της αγοράς πετρελαιοειδών. Ψηλά στη λίστα βρέθηκαν -μεταξύ άλλων- ο Όμιλος TITAN με τη θυγατρική του Usje Cementarnica, η κατασκευαστική Aktof, θυγατρική του Ομίλου ΑΚΤΩΡ, η οποία μάλιστα παρέδωσε πρόσφατα το τελευταίο κομμάτι του μεγάλου αυτοκινητόδρομου των Σκοπίων, και η Dojran Steel, θυγατρική της ΣΙΔΕΝΟΡ. Επίσης, η Mermeren Kombinat, εταιρεία εξόρυξης μαρμάρου, η οποία έχει εξαγοραστεί από τη Μάρμαρα Παυλίδης, η Pivara Skorje (Coca Cola HBC – Heineken), και η Zito Luks (Elbisco).

Συνολικά, ο κύκλος εργασιών των παραπάνω ελληνικών εταιρειών αντιστοιχούσε στο 7% του κύκλου εργασιών των διακοσίων μεγαλύτερων εταιρειών της ΠΓΔΜ. Η USJE-TITAN είχε κέρδη 19,5 εκατ. ευρώ, η Pivara Skorje 12,4 εκατ. ευρώ και η Veropoulos 8,9 εκατ. ευρώ.

Η Veropoulos έχει αναπτύξει ευρεία αλυσίδα

καταστημάτων σούπερ μάρκετ στα Σκόπια, το Μοναστήρι και το Τέτοβο, καλύπτοντας τις μεγαλύτερες πόλεις της χώρας. Επίσης, η Zito Luks, θυγατρική της Elbisco του Κυριάκου Φιλίππου, είναι η μεγαλύτερη εταιρεία παραγωγής ψωμιού στη γείτονα. Στη συγκεκριμένη εταιρεία ανήκει μεγάλο εμπορικό κέντρο στην πόλη των Σκοπίων, εντός του οποίου έχει εμφανή παρουσία franchise κατάστημα παιχνιδιών της Jumbo του Απόστολου Βακάκη.

Στη μακρά λίστα σημαντική θέση έχουν επίσης η Sarantis Group στον τομέα των καλλυντικών, πολλές εταιρείες κλωστοϋφαντουργίας και ένδυσης αλλά και δεκάδες άλλες μικρότερης εμβέλειας, αλλά όχι αμελητέας δραστηριότητας.

Στην τραπεζική αγορά της γειτονικής χώρας κορυφαία παρουσία κατέχει η Storanska Banka, η οποία είναι θυγατρική της Εθνικής Τράπεζας. Προέκυψε από εξαγορά τοπικής τράπεζας και πλέον αποτελεί την ισχυρότερη τράπεζα, κατέχοντας το μεγαλύτερο κομμάτι της οικονομικής ζωής της χώρας.^{1,2} Μεταξύ 2016 και 2017 τριπλασιάστηκαν οι ελληνικές επενδύσεις στη ΔτΜ,³ ο δε βασικός εργατικός μισθός στη γειτονική χώρα έπιασε τα προηγούμενα χρόνια την τελευταία θέση στην Ευρώπη, 143 ευρώ το μήνα.⁴

Η συμφωνία για το όνομα,

στην υπηρεσία των Ελλήνων καπιταλιστών

Με τις διαπραγματεύσεις και τελικά τη συμφωνία για το όνομα μεταξύ των δυο χωρών η διείσδυση στη γειτονική χώρα και οι φιλοδοξίες του ελληνικού υποϊμπεριαλισμού αναβαθμίστηκαν. Επιχειρηματικοί κύκλοι στην Ελλάδα θεωρούν πώς μέσα από τη συμφωνία αδυνατίζει η επιρροή της Τουρκίας στα

Βαλκάνια και περισσεύει μεγαλύτερο τμήμα της πίτας για τους ίδιους,⁵ ανοίγει ο δρόμος για τον ΔΕΣΦΑ και τα ΕΛΠΕ να ενισχύσουν την κερδοφορία τους διά της κατασκευής, συντήρησης και χρήσης διασυνδεδεμένων αγωγών φυσικού αερίου και πετρελαίου⁶ ενώ η ΔΕΗ στα τέλη Απριλίου ήδη εξαγόρασε το 100% της EDS (μεγάλης εταιρείας ενέργειας στη ΔτΜ) και όλων των θυγατρικών της στη Νοτιοανατολική Ευρώπη (Σερβία, Σλοβακία και Κόσοβο), με τον διευθύνοντα σύμβουλο της ΔΕΗ Εμμανουήλ Παναγιωτάκη να δηλώνει πως «η ΔΕΗ εισέρχεται με τον καλύτερο τρόπο στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας της γειτονικής χώρας», αποκτώντας σημαντικό μερίδιο στην εμπορία και προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας στη γειτονική χώρα.^{7,8,9}

Τέλος, όπως έχουμε ξανααναφέρει, η ΔτΜ διαθέτει το 1/20 του ΑΕΠ της Ελλάδας, το 1/60 των στρατιωτικών δαπανών της και το 1/30 των πολεμικών αεροσκαφών της.^{10,11,12}

Τα παραπάνω εξηγούν αφενός το γιατί η Ελλάδα πετυχαίνει μια πρωτοφανή διπλωματική επιτυχία για τα διεθνή δεδομένα, επιβαλλόμενη ιμπεριαλιστικά στη ΔτΜακεδονίας, αλλάζοντας το όνομα μιας χώρας που είχαν αναγνωρίσει πάνω από 140 χώρες στον πλανήτη. Αφετέρου αποτυπώνει με τον καλύτερο τρόπο το γιατί «ο πατριωτισμός είναι το καταφύγιο του κάθε απατεώνα», ένα ρητό που αφιερώνουμε στην κυβέρνηση κι ακόμα περισσότερο σε όσους της κάνουν κριτική από τα δεξιά για... εθνική μειοδοσία.

Η επιστολή του εργαζόμενου είναι αυτή:

«Η κατάσταση στο Mak Progres-Vinchini-Svit Donia-Prilep έχει

ως εξής.

Καταρχήν, δεν παίρνουμε ούτε τον κατώτατο μισθό των **12.000 δηναρίων** (λιγότερο από **200** ευρώ) – τα αφεντικά δε μας δίνουν **400 δηνάρια** λέγοντας ότι τα χρειάζονται για τα έξοδα μετακίνησής μας (τα οποία συχνά πληρώνουμε μόνοι μας και τις περισσότερες φορές δεν τα χρησιμοποιούμε, επειδή αναγκαζόμαστε να δουλεύουμε υπερωρίες για να εκπληρώσουμε τα στάνταρντς που είναι επίτηδες πολύ υψηλά – τα ίδια στάνταρντς είναι υποχρεωτικά και για τους ανάπηρους εργαζομένους επίσης).

Όλοι οι εργάτες δουλεύουν τα Σάββατα, ακόμα και οι ανάπηροι και οι έγκυες.

Τα **Σάββατα δεν πληρώνονται**, ούτε και οι **υπερωρίες**, και είναι **υποχρεωτικά**. Αν δε δουλέψουμε, τιμωρούμαστε. Μερικές φορές δουλεύουμε και Κυριακές.

Δικαιούμαστε ένα **20λεπτο διάλειμμα**, αλλά χρησιμοποιούμε μόνο ένα **10λεπτο**, επειδή η κουζίνα είναι πολύ μικρή, αλλά ακόμα κι αν δεν ήταν, όλοι βιάζονται να τελειώσουν τη δουλειά τους για να γλιτώσουν την υπερωρία.

Πιστεύαμε ότι μόλις το εργοστάσιο μεταφερόταν από το Vincini, η κατάσταση θα άλλαζε δραματικά, το οποίο συνέβη τους πρώτους δύο μήνες. Τώρα όλα είναι όπως ήταν πριν. Με ποια δικαιολογία κρατάνε τα χρήματά μας; Γιατί πληρωνόμαστε 11.000 δηνάρια αντί για 12.000, παρόλο που δουλεύουμε και τα Σάββατα;

Δε μας δίνουν πρόσβαση στους οικονομικούς υπολογισμούς τους, επομένως δε γνωρίζουμε. Θέλουμε να έχουμε πρόσβαση στους οικονομικούς υπολογισμούς. Θέλουμε να μην δουλεύουμε τα Σάββατα και τις Κυριακές, ή αν δουλεύουμε όταν είναι απαραίτητο, θέλουμε να πληρωνόμαστε τον μισθό του Σαββατοκύριακου (που είναι υψηλότερος από αυτόν των καθημερινών).

Δε θέλουμε να δουλεύουμε στις εθνικές γιορτές, γιατί δεν πληρωνόμαστε για αυτές τις μέρες, ενώ θα έπρεπε.

Την εβδομάδα πριν το Πάσχα δουλεύουμε διπλές βάρδιες μόνο και μόνο για να μην δουλέψουμε τη μέρα πριν το Πάσχα. Πιστεύαμε ότι τα πράγματα θα αλλάξουν με τη νέα κυβέρνηση, αλλά όλα παρέμειναν ακριβώς τα ίδια. Πριν τρεις μήνες ένα Σάββατο ένας επιθεωρητής εργασίας ήρθε και μαζί με έναν διευθυντή/υπεύθυνο/προϊστάμενο και ρώτησαν μια εργάτρια αν δουλεύει το Σάββατο –παρόλο που ήταν Σάββατο- και φοβήθηκε και απάντησε ότι δούλευε μόνο όποτε ήταν απαραίτητο. Πιθανόν ο επιθεωρητής εργασίας δεν ήθελε να κάνει τίποτα, αλλά και να ήθελε να κάνει κάτι, δε θα μπορούσε, επειδή φοβάται για τη δουλειά του.

Ποιος θα μας βοηθήσει; Είναι αυτή **ζωή για όλους**;

Ζητήσαμε μια συνάντηση με την εταιρία, αλλά αρνήθηκαν και είπαν ότι ο κάθε εργαζόμενος μπορεί να πάει και να ρωτήσει ό,τι θέλει μόνος του/της.

Θέλουμε μισάωρο διάλειμμα, ρεπό και πληρωμένη την εργασία του Σαββατοκύριακου.

Θέλουμε, επίσης, να πληρωνόμαστε όταν δουλεύουμε τις εθνικές γιορτές. Και θέλουμε να γνωρίζουμε τι δύναμη έχουν τα αφεντικά πάνω μας, επειδή μας απειλούν και μας τιμωρούν. Αλλά όλοι φοβούνται να τα καταγγείλουν αυτά στην Επιθεώρηση Εργασίας. Είναι λυπηρό να βλέπει κανείς πώς απειλούν τους αναπήρους. Είναι σωματικά και πνευματικά ανάπηροι άνθρωποι που γελοιοποιούνται από τους ανωτέρους τους και εξαναγκάζονται να κάνουν πράγματα τα οποία δεν μπορούν. Και παίρνουν και τον κατώτατο μισθό.

Δουλέψαμε σε αυτή την εταιρία για πάνω από **15 χρόνια**, αλλά μόνο **5 χρόνια** αναγνωρίζονται επίσημα από την κυβέρνηση για να υπολογιστεί η σύνταξη. Απαίσιο και λυπηρό.»

*«**Ζωή για όλους**» ήταν το επίσημο σύνθημα των εκλογών για το *Social-Democratic Union of Macedonia's* (το κόμμα του Ζάεφ).

(Στη φωτο κινητοποίηση του περασμένου χειμώνα στα Σκόπια, έξω

απ' το super-market Vero -ο γνωστός Βερόπουλος- για την παράνομη απόλυση μητέρας άρρωστου παιδιού)

Πηγή επιστολής: pandiera.gr

1.

<https://neaselida.gr/efimerida/mpiznes-sta-skopia-i-elliniki-oikonomiki-epelasi/>

2. <http://www.tovima.gr/finance/article/?aid=919057>

3. <http://www.economy365.gr/article/50251/triplasiast-ikan-oi-ellinikes-ependyseis-sta-skopia-se-ena-hrono>

4. <https://zenithmag.wordpress.com/2014/09/20/%CF%83%CE%BA%CF%8C%CF%80%CE%B9%CE%B1-%CF%86%CE%BF%CF%81%CE%BF%CE%BB%CE%BF%CE%B3%CE%B9%CE%BA%CF%8C%CF%82-%CF%80%CE%B1%CF%81%CE%AC%CE%B4%CE%B5%CE%B9%CF%83%CE%BF%CF%82-%CE%BA%CE%B1%CE%B9-%CE%B5%CF%81/>

5. <http://www.euro2day.gr/news/economy/article/1587944/ti-ofelh-vlepoun-oi-epiheirhmaties-apo-mia-symfoni.html>

6. <https://banks.com.gr/pos-kerdizei-desfa-apo-symfonia-voreia-makedonia/>

7. <https://left.gr/news/i-nea-thygatriki-tis-dei-stin-pgdm-enishyei-ti-thesi-tis-etairias-stin-periohi>

8. <http://www.zougla.gr/money/etairika-nea/article/dei-epesan-i-ipografes-gia-tin-eksagora-tis-eds-sta-skopia>

9. <https://neaselida.gr/efimerida/mpiznes-sta-skopia-i-elliniki-oikonomiki-epelasi/>

10 https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_countries_by

GDP (nominal),

11. <https://www.globalfirepower.com/defense-spending-budget.asp>,

12. <https://www.globalfirepower.com/aircraft-total.asp>